

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.18/2014/14. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2015. év április hó 16. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A jelentős mennyiségre, kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette miatt I. r. és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2013. év november hó 26. napján kelt 20.B.325/2011/97. számú ítéletét **megváltoztatja**.

I. rendű vádlott cselekményét társtettesként elkövetettnek,

II. rendű vádlott cselekményeit - egységesen - a 2012. évi C. törvény 178. § (1) bekezdés V. tételébe ütköző, de a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett kábítószer-birtoklása büntettének minősíti.

II. rendű vádlottal szemben a pénzbüntetés kiszabását mellőzi.

I. rendű vádlott személyazonosító igazolványának száma:

Az elsőfokú bíróság ítéletét I. rendű és II. rendű vádlottak tekintetében egyebekben helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék 2013. november 26. napján kelt 20.B.325/2011/97. számú ítéletében I. r. vádlottat az 1978. évi IV. tv. („rég” Btk.) 282. § (1) bekezdés V. fordulat (2) bekezdés b) pontja szerinti visszaélés kábítószerrel büntette miatt - melyet bűnsegédként követett el - 6 év fegyházbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható;

II. r. vádlottat a 2012. évi C. tv. („új” Btk.) 176. § (1) bekezdés III. fordulat, (3) bekezdés szerinti kábítószer-kereskedelem büntettének kísérlete miatt 6 év fegyházbüntetésre, 6 év közügyektől eltiltásra és 100 napi tétel pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztést fegyházban kell végrehajtani, a vádlott legkorábban a büntetés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra és a pénzbüntetés 1 napi tétel összege 1000,- forint. Rendelkezett a 100.000,- forint pénzbüntetés meg nem fizetés esetén napi tételenként 1-1 napi szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

Az elsőfokú bíróság a vádlottak által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította, és rendelkezett a bűnjelek lefoglalásának megszüntetéséről, elkobzásáról, kiadásáról, illetve megsemmisítéséről.

Az ítélet ellen az ügyész téves minősítés miatt súlyosításért, I. r. vádlott és védője elsősorban felmentésért, másodlagosan enyhítésért, míg II. r. vádlott és védője enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.352/2011/11. Számú átiratában az ügyészi fellebbezést súlyosításra irányulóan tartotta fenn. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást

túlnyomórészt megalapozottnak fogadta el, azt azonban a vádlottak közt lefolytatott és rögzített telefonbeszélgetés tartalmával indítványozta kiegészíteni. Kérte továbbá a tényállás indokolásának azzal történő pontosítását, hogy - álláspontja szerint - nem volt megállapítható a kábítószer átvétele II. r. vádlott által I. r. vádlottól. Ezáltal az elsőfokú ítélet 17. oldal alulról 3. bekezdésben található ezzel ellentétes megállapításának mellőzését indítványozta. Egyebekben az elsőfokú bíróság minősítését nem vitatatta, ugyanakkor a kiszabott büntetés mértékét egyik vádlott esetében sem tartotta elégségesnek. Ezért mindkettejük büntetésének súlyosítását kérte.

I. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában elsődlegesen bizonyítékok hiányában történő felmentését kérte. Az eljárási szabályok betartása körében kifogásolta, hogy az elsőfokú bírósági által megállapított tényállás oly mértékben tér el az ügyészség által a vád tárgyává tett cselekménytől, hogy az már törvényesnek nem tekinthető. Azt maga sem vitatta, hogy a vádhoz kötöttség szabálya nem tételezi fel a vádirati és az ítéleti tényállás teljes egyezőségét. Álláspontja szerint azonban olyan magatartás miatt ítélték el védencét, amire bizonyítás nem irányult. Tekintettel arra, hogy II. r. vádlott beismerő vallomásán kívül egyéb bizonyíték nem állt rendelkezésre megdőlt az a Fővárosi Ítéltábla által támasztott követelmény, hogy ilyen esetben is be kell szerezni az egyéb bizonyítékokat. Ilyen egyéb bizonyíték I. r. vádlottat terhelően nem állt rendelkezésre.

Másodlagosan kifejtette a védő, hogy a tényállás felderítetlenül maradt: a vádlottak mozgásával, utazásával kapcsolatosan álltak ugyan rendelkezésre adatok, ám ebből még nem következik I. r. vádlott bűnsegédi magatartása. Az hogy ilyen történeti tényállás nem kerülhetett volna megállapításra, az indokolta, hogy a magyar bűnüldöző hatóságok nem vették fel a kapcsolatot a külföldi társszervekkel. Ehhez képest a minősítés is téves, mivel nem volt megállapítható, hogy I. e közreműködött volna kábítószer behozatalában.

Kifogásolta a büntetés kiszabása körében, hogy nem állapított meg különbséget az elsőfokú bíróság a bűnsegédi bűnrészes és a tettes között. Így elsődlegesen védence felmentését, másodlagosan az elsőfokú bíróság hatályon kívül helyezését és a Fővárosi Törvényszék új eljárásra utasítását, végül a büntetés lényeges enyhítését indítványozta.

I. r. vádlott is írásban indokolta meg a jogorvoslatát. Tagadta, hogy segítséget nyújtott volna II. r. vádlottnak a kábítószer behozatalában; Győrben valóban beszélt vele, majd Kőbányáig együtt utaztak. Kifogásolta, hogy a Nemzeti Nyomozóiroda által október 10-én végrehajtott akcióról csupán 3 nap múlva készült jelentés. Vitatta, hogy ő kábítószer beszerzése miatt utazott volna külföldre. Ez esetben viszont logikátlan bűnösségét bűnsegédi bűnrészségében megállapítani. Véleménye szerint a rögzített telefonbeszélgetésből az általános logika szabályai szerint nem következik a bűnösségének a megállapíthatósága. Álláspontja szerint nem került feltárásra olyan bizonyíték, amely alátámasztotta volna a törvényszék azon megállapítását, hogy ő II. r. vádlottal Bécsben találkozott volna. E körülményt a meghallgatott rendőr tanúk sem támasztották alá - amint erre részletes idézetekkel mutatott rá fellebbezésében. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság elfogadta ugyan II. r. vádlott részletes beismerő vallomását, azt azonban nem, amit vele kapcsolatban tett. Összességében álláspontja szerint a bűnössége nem került kétséget kizárólag bizonyításra, ezért kérte felmentését az ellene emelt vád alól.

A másodfokú nyilvános ülésen az ügyész fellebbezését az átiratában írtakkal egyezően fenntartotta. Az abban foglaltaknak megfelelően a mindkét vádlottal szemben a kiszabott büntetés súlyosítását kérte.

I. r. vádlott és védője fellebbezését azzal egészítette ki, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét sem teljesítette, mivel II. r. vádlott beismerő vallomásán túl be kellett volna szerezni

az egyéb bizonyítékokat. Ilyenre pedig nem történt hivatkozás az elsőfokú bíróság ítéletében. Egyebekben fenntartotta azt, hogy a vádirati tényállás nem nyert bizonyítást. Önmagában az a körülmény, hogy védencét korábban már más bűncselekmény miatt elítélték nem támasztja alá az ítéleti tényállást.

I. r. vádlott fellebbezésének írásbeli indokolását fenntartotta, nyilatkozott a személyi körülményeiben bekövetkezett változásokra.

II. r. vádlott védője az enyhítésért bejelentett fellebbezését fenntartotta. Felszólalásában nem vitatta, hogy az elsőfokú bíróság miként mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat. Felhívta a figyelmet, hogy védenca szabadlábra kerülése óta dolgozik, ellene újabb büntetőeljárás nem indult. Saját bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomást tett, mindezekre figyelemmel kérte enyhébb büntetés kiszabását vele szemben.

II. r. vádlott nyilatkozott személyi körülményeiben bekövetkezett változásokra.

A Fővárosi Ítélet tábla a Be. 348. § (1) bekezdése és a Be. 349. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok betartásával folytatta le az eljárást. Ennek körében ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és meghallgatta mindazokat a tanúkat, tárgyalás anyagává tette mindazokat a szakértői véleményeket és egyéb okiratokat, melyek a tényállás megállapítása szempontjából el nem mellőzhető jelentőséggel bírtak.

Az elsőfokú bíróság a történeti tényállást túlnyomórészt megalapozottan állapította meg. A vádlottak személyi körülményeiben az elsőfokú ítélet óta eltelt időben bekövetkezett változások rögzítése volt indokolt az alábbiak szerint:

I. rendű vádlott takarító a ... Kft. alkalmazásában, havi jövedelme 80.000,- Ft. Személyi igazolványának száma

II. r. vádlott alkalmi munkás, havi jövedelme 60.000,- forint.

A történeti tényállással kapcsolatosan helytállóan észlelte az ügyész, hogy a megállapítottak kiegészítésre, pontosításra szorulnak. A fellebbviteli főügyészség átiratában írt beszélgetés azonban nem a tényállás kiegészítéséhez, hanem a bizonyítékok értékelésére tartozó körülmény. E beszélgetésből vonható le az a helyes ténybeli következtetés, melyet az elsőfokú bíróság ítélete valóban nem tartalmaz, és mellyel a másodfokú bíróság indokoltnak tartotta a tényállás kiegészítését.

Ugyancsak helytállóan hivatkozott az ügyész a hemogenetikus szakértő véleményre, melyre tekintettel az állapítható meg, hogy I. rendű vádlott DNS nyoma volt megtalálható a kábítószer tartalmazó dobozon. Ebből azonban nem az következik, hogy e vádlottnak ne lett volna köze a kábítószer Magyarországra történő behozatalához, hanem épp ellenkezőleg, abban maga is tevőlegesen vett részt.

II. r. vádlott kábítószer fogyasztásával kapcsolatosan annak a legalábbis hozzávetőlegesen meghatározható időintervallumnak a rögzítése is szükséges, mely alatt e magatartást vádlott kifejtette.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás az előbbi okokra figyelemmel nem tekinthető teljes körűen megalapozottnak. A másodfokú bíróság a Be. 351. § (2) bekezdés b) és d) pontja szerinti, a

tényállás hiányos, illetőleg a megállapított tényekből további tényekre helytelen következtetést tartalmazó megállapítását a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja, az iratok tartalma alapján egészítette ki és pontosította.

Az elsőfokú ítélet 7. oldal I. pontját a következőkkel egészíti ki és pontosítja:

Kirekeszti annak az elsőfokú bíróság általi megállapítását, hogy II. r. vádlott a kokaint azért vette át, hogy azt I. rendű vádlott segítségével Magyarországra hozza. Ehelyett azt állapítja meg, hogy II. r., I. r. vádlottak 2009. október 9. napján Bécsben ismeretlen személytől, ismeretlen körülmények között, közösen vették át a tényállásban írt kokaint, és azt együtt hozták be Magyarországra.

2009. október 10. napján, amikor a vádlottak Budapestre érkeztek, észrevették, hogy figyelemmel kísérik őket, és ezért került sor arra - miközben egymással telefonon egyeztettek -, hogy a kábítószeret nem vitték el oda, ahol az ismeretlen személynek átadták volna. A cselekményük leleplezését elkerülendő rejtette el a kábítószer a tényállásban egyebekben írtak szerint II. rendű vádlott.

A kábítószer tartalmazó dobozon I. rendű vádlott DNS nyomát megtalálták.

A tényállás II. pontját a következő megállapítással pontosítja:

II. rendű vádlott kábítószer fogyasztására 2009. októberében került sor.

A tényállás előbbieik szerinti kiegészítését épp az ügyészség által is észlelt a kábítószer tartalmazó dobozon található, I. rendű vádlottól származó DNS nyomra is tekintettel került sor. Ebből ugyanis az a ténybeli következtetés vonható le, hogy a vádlottak közül II. rendű vádlott nem egyedül, hanem tagadásukkal szemben társával együtt, vele közösen szerezte meg Bécsben az ismeretlen személytől a kokaint.

A kábítószer megfogására vonatkozó előadásuk minden logikai alapot nélkülöz.

Az így megszerzett kábítószer a vádlottak közösen hozták be Magyarországra, majd Budapestre érve észlelték, hogy figyelemmel kísérik őket. Ezt az ügyészség által egyébként helyesen idézett beszélgetés támasztja alá a következők szerint:

„I. r. (O)

II. r. (A)

2009. 10.10. 15:24

A: Halló.

O: Na én vagyok.

A: Hát itt a hátad mögött van egy ilyen kisebb.

O: Jól van. Látom, baszd meg. Azért hívtalak, hogy ne erre gyere.

A: Figyelj, ööö ... Eldugtam az erdőben ...

O: Akkor jól van. Hát akkor meg jól van. Akkor gyere.

A: Menjek arra?

O: Hát nem? Hát, ha mos úgy van, akkor ...

A: Na megnézem, hogy mit csinálnak, aztán majd megyek arra. Te sétáljál tovább, jó?

O: Persze

A: Csá.

O: Cső.

I. r. vádlott (O)
II. r. vádlott (A)
2009. 10. 10. 15:32.

O: Na?
A: Figyelj már! Szerintem ezek zsaruk!
O: Jól van az. Látod, hogy most én hol vagyok? Nem?
A: Nem, én itt vagyok lenn a peronon.
O: Jól van. Maradj ott.
A: Jó, rendben.
O: Na.

I. r. vádlott (O)
II. r. vádlott (A)
2009. 10. 10. 15:39

A: Igen?
O: Figyelj csak! Gyere onnan fel, ahol most van, gyere fel a lépcsőn.
A: Mmm, biztos?
O: Persze!
A: Nem lenne jobb, ha lemennék Szegedre?
O: Micsoda?
A: Nem lenne jobb lemenni Szegedre?
O: Nyugi, gyere. Akkor már ut" (Nyomozati iratok III/347-349. oldal.)

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az előbbiekre tekintettel helyesen hivatkozott arra az elsőfokú bíróság, hogy a dobozon megtalálható volt I. r. vádlott DNS nyoma (elsőfokú ítélet 17. oldal 2. bekezdés utolsó mondat). Ebből azonban nem az következik, hogy a II. r. vádlott I. r. vádlottól vette volna át a dobozt, hanem az, hogy a körülményeket mérlegelve bizonyított, hogy azt együtt szerezték meg és hozták be Magyarországra. Nincs ok ezért az ügyészi indítvány szerinti indokolás kirekesztésnek, e helyett a helytálló indokolásból az okszerű ténybeli következtetést vontak le a másodfokú bíróság, és pontosította a megállapított tényállást.

Az elsőfokú bíróság helyesen használta fel a titkos információ-gyűjtés anyagát, melyet a másodfokú eljárásban már a vádlottak és védők sem vitattak. A vádlottak között rögzített beszélgetésekből így arra a tényre vonható következtetés, hogy a kábítószer II. r. vádlott a társa tudomásával rejtette el a lelepleződés elkerülése érdekében - azt a vádlottak által észlelt rendőrök a későbbiek során ne találják azt meg nála.

Az előbb írtakra tekintettel összességében nem mondható, hogy csupán II. r. vádlott önmagát terhelő beismerő vallomása állna a bíróság rendelkezésére, míg I. r. vádlottal szemben ne állna rendelkezésre terhelő bizonyíték. A hemogenetikai szakértői vélemény és az idézett telefonbeszélgetés eredményeként kétséget kizáróan rögzíthető, hogy I. r. vádlott társával együtt szerezte meg a kábítószer és azt vele együtt hozta be az ország területére továbbértékesítés céljából. A titkos információgyűjtés eredményéből az is megállapítható, hogy a vádlottak észlelték, hogy figyelik őket, erre figyelemmel nem került sor a kábítószer forgalmazásának megkezdésére, mert azt II. r. vádlott elhagyta az erdő szélén.

Ahogy arra I. r. vádlott védője is helyesen hivatkozott, a vádirati tényálláshoz képest az ítéletben rögzített eltérhet, nem osztotta ugyanakkor a másodfokú bíróság azt az álláspontját, hogy olyan magatartást rótt volna az elsőfokú bíróság védence terhére, amit a vád nem tartalmazott. Az elsőfokú bíróság által megállapítottához képest a tényállás akként módosult, hogy az lényegében megegyezik a vád tárgyává tétel.

A II. tényállásban a nyomozati iratok I/425. oldalán található toxikológus szakvélemény szerint 2009. október 10-i minta alapján állapították meg II. r. vádlott kábítószer fogyasztását. Nincs arra vonatkozó adat, hogy ezen időponthoz képest az elfogyasztott kábítószer lényegesen korábban szerezte volna meg a vádlott. Ezért a cselekmény elkövetési idejét 2009. októberére pontosította a másodfokú bíróság.

Az irányadó, a másodfokú bíróság által kiegészített tényállásra figyelemmel is helytállóan következtetett az elsőfokú bíróság mindkét vádlott bűnösségére. A meghallgatás anyagának elemzése kapcsán helyesen utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy „a feljelentésben írt minősítés sem kereskedői magatartást rögzít, hanem csupán a kábítószer megszerzésére, országba történő behozatalára utal” (elsőfokú ítélet 21. oldal 1. bekezdés utolsó mondat). Sem az elsőfokú bíróság által megállapított, sem a másodfokú bíróság által kiegészített tényállás nem tartalmaz olyan megállapítást, hogy II. rendű vádlott II. r. vádlott a kábítószer tényleges átadását megkezdte volna. Erre térben és időben eltérő helyen, Kecskeméten kerülhetett volna sor (elsőfokú ítélet 22. oldal 1. bekezdés). Márpedig - ahogyan arra a változatlanul irányadó BH2002.299. sz. jogeset rámutat - a forgalomba hozatal szükségszerűen együtt jár az átadással, melynek megkezdésére jelen esetben nem került sor.

Tekintettel arra, hogy a kábítószer forgalmazásának tényállási elemének, a kábítószer tényleges átadásának megkezdésére nem került sor, így e cselekmény kísérleti szakba kerülése nem jöhet szóba. Erre az esetre az 1/2007. számú Büntető Jogegységi Határozat IV/2. pontjának indokolása az irányadó, mely szerint „a (bármely) fogyasztói típusú elkövetési magatartás befejezett alakzatának megállapítása pedig értelemszerűen ilyenkor is kizárja a (bármely) terjesztői típusú elkövetési magatartással megvalósuló bűncselekmény - enyhébb megítélésű - előkészületének megállapítását.” A forgalmazási típusú cselekmény előkészülete - melynek büntetési tétele 5 évig terjedő szabadságvesztés - helyett az előbbiekre tekintettel a tartási típusú befejezett bűncselekmény megállapítása került előtérbe. A másodfokú bíróság ezért nem csupán az elsőfokú bíróság által helyesen minősített I. r. vádlott cselekményét értékelte ekként, hanem II. r. vádlott magatartását is kábítószer birtoklása büntettének minősítette. Utóbbi vádlott esetében helyesen alkalmazta az elsőfokú bíróság az elbírálás idején hatályos, e vádlott cselekményének enyhébb elbíráhatóságát biztosító büntető törvényt. A másodfokú bíróság ennek megfelelően a 2012. évi C. tv. 178. § (1) bekezdés V. tételébe ütköző, de a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett kábítószer-birtoklása büntettének minősítette II. rendű vádlott II. r. vádlott cselekményét. E cselekmény természetes egységet alkot a vádlott által elfogyasztott kábítószerrel összefüggő cselekményével, így az ebben való bűnösség kimondása - immár nem a szubsidiaritás miatt (elsőfokú ítélet 28. oldal 1. bekezdés) - továbbra sem indokolt.

A másodfokú bíróság által pontosított tényállás szerint a vádlottak közösen szereztek meg a kábítószer, így a bűncselekmény törvényi tényállását egymás cselekményéről tudva, közösen, társtettesként követték el. Mindkettejük magatartását ezért ebben az elkövetési alakzatban állapította meg a másodfokú bíróság.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság nagyobb részt helyesen tárta fel a bűnösségi körülményeket. Minősítés változása folytán mellőzi az enyhítő körülmények köréből I. r. vádlott

tekintetében a bűnsegédi magatartást, míg II. r. vádlott esetében a cselekmény kísérleti szakban maradását. Mindkét vádlottra vonatkozóan valóban enyhítő körülményként értékelhető az időmúlás, ennek oka azonban II. r. vádlott esetében az, hogy az elsőfokú bíróság által megállapítottához képest cselekménye enyhébben, immár életfogytig tartó szabadságvesztés alkalmazását lehetővé nem tevően módosult.

A vádlottak cselekményének enyhébb megítélésére tekintettel a másodfokú bíróság nem látott okot büntetésük lényeges súlyosítására, azonban a joghátrány lényeges enyhítésére sincs ok. I. r. vádlott védőjének az ítélet belső arányosságát kifogásoló érvelése a minősítés változása folytán nem alapos. A vádlottak cselekményének azonos értékelése folytán a velük szemben kiszabott büntetés ezáltal arányos.

II. r. vádlott esetében figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság a 2012. évi C. tv. 50. § (2) bekezdése szerint azon előfeltételt, hogy a haszonszerzés céljából elkövetett cselekmény esetén további előfeltétel a pénzbüntetés kiszabásának, hogy az elkövetőnek „megfelelő jövedelme vagy vagyona” legyen. II. r. vádlott vagyontalan, létminimumot el nem érő jövedelemmel rendelkezik. Az előbbi jogszabályi előfeltétel hiányában ezért a másodfokú bíróság vele szemben mellőzte a pénzbüntetés kiszabását.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az előbbi részeiben a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg az ítélet egyéb, törvényes rendelkezéseit mindkét vádlott tekintetében a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2015. április 16.

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
előadó bíró

Dr. Sebe Mária s.k.
bíró

A Fővárosi törvényszék 20.B.325/2011/97. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.18/2014/14. számú ítéletében írt változtatással I. r. és II. r. vádlottak tekintetében 2015. április 16. napján jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2015. április 16.

dr. Nehrer Péter s. k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:
tisztviselő